

HIRVI

Alces alces

CIC Suomen trofeeneuvosto

TROFEEARVOSTELU

CIC:n mukainen arvostelu

PISTEET

MITTAUS	Oikea	Vasen	Yht.	ka.	Kerroin	PISTEET	
						Hanko	Lapio
1. Tyvien ympärys	_____	_____	_____		1,0	_____	_____
2. Sarvien leveys		_____			0,5	_____	_____
3. Sarvipuoliskojen pituus	_____	_____	_____	_____	1,0	_____	_____
4.1. Lapiosarvet:							
Lapioiden leveys	_____	_____	_____		2,0		_____
4.2. Hankosarvet:							
Sarvipiikkien ympärysmitat (enintään 5+5)	_____	_____	_____		0,65	_____	
5. Sarvipiikkien keskipituus (kaikki piikit)	_____	_____	_____	_____		_____	_____
6. Sarvipiikkien lukumäärä	_____	_____	_____			_____	_____
ARVIOINTI							
7. Virhepisteet							
Piikkien keskinäinen pituus (0 - 5 p.)						_____	_____
Epäsyyntia (0 - 3 p.)							
KOKONAISPISTEMÄÄRÄ						_____	_____

Mitaliluokat: Kulta 300 p. Hopea 275 p. Pronssi 250 p.

Suomen parhaat:

Lapiosarvet 392,7 pistettä, Ylivieska 1982

Hankosarvet 342,6 pistettä, Evijärvi 1979

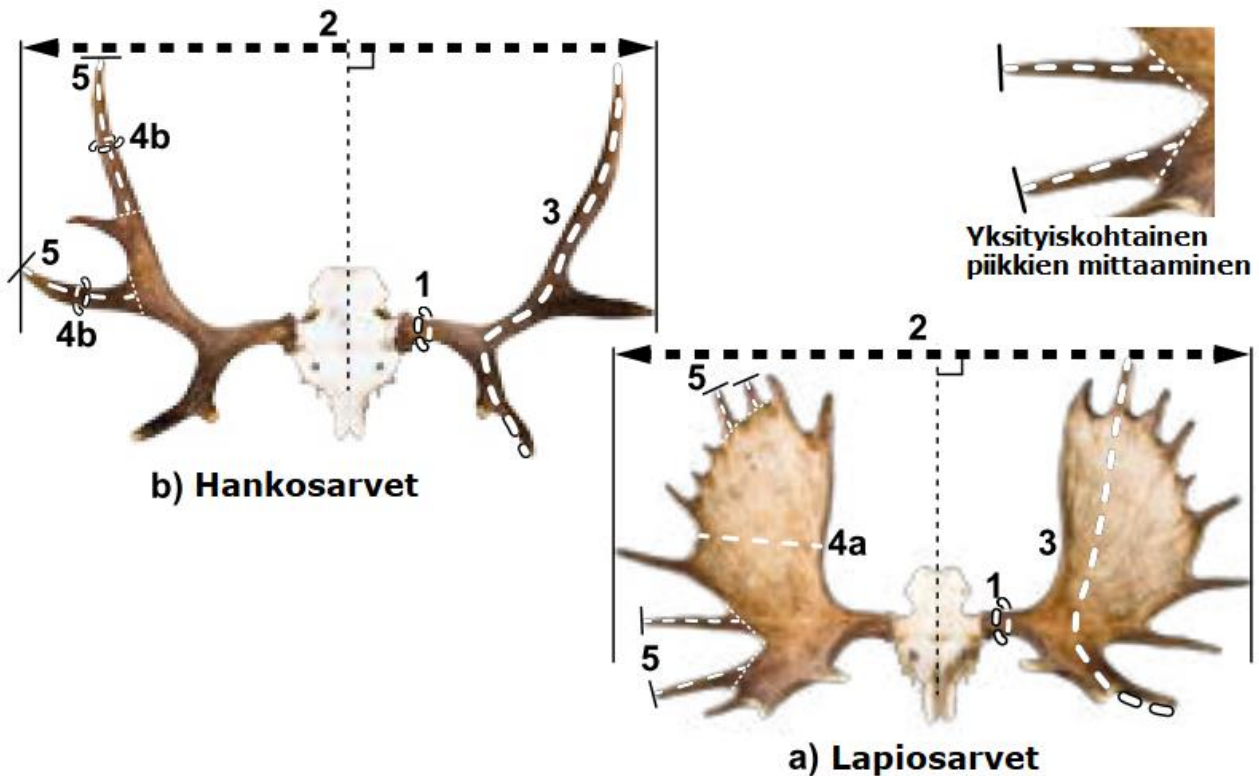
HIRVI

MITTAUS- JA ARVOSTELUOHJEET

Hirvensarvitrofeiden arvostelu perustuu lähes kokonaan mittauksiin. Sen lisäksi miinus pisteitä voidaan antaa mm. sarvien epäsymmetriasta ja piikkien keskinäisistä pituussuhteista. Sarvet voidaan arvostella aikaisintaan 60 päivän kuluttua kaatamisesta. Trofeearvostelussa mittaukset tehdään kapealla ja taipuisalla teräsmittauhalla. Mittaustulokset kirjataan senttimetreinä, yhden desimaalin tarkkuudella (esim. 18,6). Mittaustulosten ja eri kertoimien avulla määräytyvien pisteiden yhteissumman perusteella määräytyy lopullinen pistemäärä.

Hirvensarvissa esiintyy kahta eri sarvityyppiä: lapio- ja hankosarvia. Näiden mittaus eroaa toisistaan siten, että lapiosarvien arvosteluperusteena on sarvilapion leveys ja hankosarvien arvosteluperusteena piikkien ympäröitymitat. Muilta osin mittauskohdat ovat samat molemmilla sarvityypeillä.

Hirvensarvista suoritetaan seuraavat mittaukset: Tyvien ympärökset, sarvien suurin leveys, sarvipuoliskojen pituudet, lapion leveydet tai piikkien ympäröitymitat ja piikkien pituudet.

1. Tyvien ympäröisyys

Kummankin sarvirungon ympäröisyys mitataan sen ohuimmasta kohtaa tyviruusukkeen jälkeen.

2. Sarvien leveys

Sarvien suurin leveys tarkoittaa periaatteessa sen aukon leveyttä, josta sarvet mahtuvat vaakatasossa sisälle. Sarvien leveysmitalla haetaan eri sarvipuoliskoissa olevan uloimman kohdan väliä. Mitta tulee ottaa 90 asteen kulmassa pystysuoraan linjaan nähden.

3. Sarvipuoliskon pituus

Kummankin sarvipuoliskon pituus mitataan kuperaa ulkopintaa pitkin. Etu- ja takalapiosta valitaan ne piikit, joiden kärjet ovat tyvien keskilinjasta mitaten kauimpana. Mittalinjat kulkevat piikkien keskilinjaa pitkin. Mittalinja ei saa muodostaa terävää, alle 90 asteen kulmaa.

4.1. Sarvilapion leveys

Lapiosarvityypissä kummankin sarvipuolikkaan lapion leveys mitataan takalapion leveimmästä kohdasta pinnanmyötäisenä. Mitta on sama kuin lapion ympärysmitta jaettuna kahdella.

4.2. Sarvipiikkien ympäryys

Hankosarvityypissä mitataan piikkien pituudet enintään viidestä paksuimmasta piikistä puoleltaan. Piikin ympäryys mitataan piikkien keskikohdalta. Piikkien ympäryksiä ei mitata lapiosarvityypissä.

Koska sarvityypit muodostavat käytännössä runsaasti välimuotoja, mitataan epäselvät tapaukset sekä lapio- että hankosarvisäännöillä ja tyyppitetään sen mukaan, kummalla menetelmällä saadaan korkeampi pistemäärä.

5. Sarvipiikkien keskipituus

Kaikkien piikkien pituudet mitataan samalla tavalla kaikissa arvostelukaavoissa. Piikeiksi luetaan kaikki vähintään 2 cm:n mittaiset lapion reunan ulokkeet, jotka täyttävät piikin määritelmän. Mitään epätyypillisissä paikoissa, kuten lapion ulkopinnalla, tyvellä tai tyviruusukkeessa olevia ulokkeita ei mitata piikkeinä, mutta ne lasketaan piikkilukumäärään. Mittaus suoritetaan piikin ulkopintaa ja keskilinjaa pitkin piikin kärkeen asti. Piikkien pituudet lasketaan yhteen ja jaetaan piikkiluvulla, jolloin saadaan niiden keskipituus.

Jokainen senttimetri antaa yhden pisteen. Esimerkki: keskipituus 12,9 cm = 12,9 pistettä. Hankosarvissa pisteitä saa ilman ala- ja ylärajaa. Lapiosarvissa piikkien pituuspisteitä ei anneta lainkaan, jos niiden keskipituus on alle 5 cm. Korkein lapiosarvien keskipituuden antama pistemäärä on 15.

6. Piikkiluku

Sarvipiikkien lukumäärä lasketaan kummastakin sarvipuoliskosta. Piikeiksi lasketaan kaikki yli 2 cm piikit, jotka täyttävät piikin vaatimuksen. Piikki on uloke, jonka pituus on suurempi kuin sen leveys ja johon voidaan ripustaa jokin esine esimerkiksi metsästystorvi. Lapiosarvissa jokainen yli kymmenen menevä piikki antaa yhden pisteen (esim. kun piikkiluku on $10 + 9 = 19$ piikkiä, pistemäärä on 9 pistettä).

Hankosarvissa jokainen piikki antaa yhden pisteen 5 piikkiin saakka puoleltaan (esim. piikkiluku on $4 + 6 = 10$ piikkiä, pistemäärä on 9 pistettä).

7. Virhepisteet

Virhepisteitä voidaan antaa piikkien keskinäisistä pituuseroista (0- 5 virhepistettä) ja sarvipuolikkaiden epäsymmetriasta (0 - 3 virhepistettä). Sarvipuolikkaiden yleinen muoto ja eripituisten piikkien sijoittuminen niissä on oltava samankaltainen, jotta voidaan antaa 0 virhepistettä.